

Anglo-ruski odnošaji ogroženi - Dolga stavka se končala

Nastop Rusije proti Finski povzroča razburjenje v Angliji. — Možnost, da Anglija ukine odnošaje s sovjeti. — Napad na Finsko utesne biti le prvi korak v velikih načrtih sovjetov. — Nevarnost spopada se povečala.

London, Anglija. — Ako bo ruska armada udarila na Finsko, in iz vseh znamenj, ki so se videla tega dogodka mirno opaziti, da bo to storila, potem je sigurno, da Anglija ne bo mogla tega dogodka mirno gledati. Saj bi stopila pred svetom v dokaj čudno luč, ako bi se ne zanimala za usodo ene države, kateri grozi, da izgubi neodvisnost, ko se je vendar ponovno in ponovno proglasila pokroviteljicam pravic malih držav in je iz tega načela, kakor je objavila, tudi stopila v sedanjo vojno. Ako je šla v vojno, da brani napadeno Poljsko, bi bilo logično sklepati, da jo bo isti princip silil, storiti to tudi za kako drugo napadeno državo, v tem slučaju Finsko.

Bržkone pa angleške vlada ne bo zadeve tako daleč gnala, kajti vojna z Rusijo je nekaj, kar si v tem času najmanj želi. Grozi pa nasprotno možnost, da se bodo odnošaji med obema državama do skrajnosti poostri in da bo, kljub temu, da vojna napoved ne bo izrečena, smatrala Anglija Rusijo nekakim sovražnikom, s katero se utesne spoprijeti prej ali slej. Iz sovjetskega koraka proti Finski se bo namreč razvidelo, da bo postala Rusija za konservativni del Evrope enaka nevarnost kakor Nemčija, ako ne še večja. Pri tem se izražajo razna domnevanja, ki se zdijo naravnost fantastična, ki pa so končno popolnoma mogoča. Eno od teh je, da bo služila Rusiji Finska le kot oporišče, od koder bi nato sovjeti lahko dalje posegali. Prvi bi bili obsekanidnavski državci, Švedski in Norveški. Pozneje, ali pa mogoče istočasno, bi Rusija raztegnila svoj vpliv na Bolgarsko in preko nje na Jugoslavijo, pri čemer bi ji Rumunija in Ogrska takorekoč sami od sebe padli v naročje, kar bi bili od nje popolnoma stisnjeni. Na ta način bi bila Nemčija obkrožena od "zaveznic" Rusije od treh strani, kar bi moralo imeti za končno posledico, da postane tudi Nemčija komunistična. Vse to bi Rusija dosegla takorekoč brez boja in Anglija ter Francija bi imeli pred seboj orjaškega sovražnika s svežimi močmi, dočim bi bili oni sami že dokaj izčrpani vsled vojne.

Ta domnevanja kažejo, kako je pričela Evropa računati z raznimi možnostmi, ki bi se v prejšnjih časih smatrala ne samo kot nemogoče, marveč kot naravnost blazne. Očividno pa jim zdaj zapadni državci posvečate veliko pažnjo in zato z nemalim vznemirjenjem čakajo na to, kakor se bo razvila afera med Rusijo in Finsko.

Odnosaji med obema omenjenima državama so se še znatno poostri, ko je v tork Rusija razveljavila nenapadalen pakt, sklenjen s Finsko v 1932, in ko je istočasno obja-

STARI DOLGO-VI NA VRSTI

Jugoslavija prične plačevati že pozabljene dolgeve.

Belgrad, Jugoslavija. — Tukajšnja država bo morala pričeti plačevati Nemčiji neke dolgeve, katere je takorekoč že pozabila in jih je smatrala za izbrisane. To so dolgevi, ki jih je napravila bivša država Srbija pri bivših cesarskih Nemčiji dolgo pred svetovno vojno, namreč v letih 1895 in 1909, in kateri znašajo okrog 15 milijonov dolarjev. O teh posojilih je jugoslovanska vlada menila, da so bila razveljavljena z verzajsko mirovno pogodbo, in obresti na nje niso bili plačani že od 1914 naprej. Kakor se trdi, je na priznanje teh dolgov pristala Jugoslavija na pritisk nazijske vlade, ki pa je obenem popustila v toliko, da se obresti do 1924 zbrisajo.

OGRSKA NASTOPIA PROTI NAZIJE

Budapest, Ogrska. — Da se Ogrska ogiba vsake zveze z nemškim nazijstvom, se razvidi iz tega, ker je bil pri parlamentarnih volitvah zadnje nedelje poražen eden najbolj vplivnih voditeljev nazijskega gibanja na Ogrskem, Andreas Meeser, kateremu je Hitler podelil tudi visoke nemško odlikovanje, namreč red orla. Ponovno pa so morali naziji občutiti nenaklonjenost, ko so bili poslanci v tork vrženi iz parlamenta pod obdolžbo, da so kršili odredbo proti uniformam. Ti poslanci so namreč prišli v zbornico, oblečeni v črno uniformo, z visokimi škornji in zeleno srajco. Sele, ko so prišli nazaj preoblečeni v civilno obleko, jim je bil dovoljen vstop.

PRINCEZINJA UMRLA V REVŠČINI

Pariz, Francija. Princezinja Zenaide Jusupov je bila svoječasno bogata članica ruskega carskega dvora. Ženska pa je zdaj živela tukaj v popolni revščini in je v takem stanju tudi umrla, stara 78 let.

ANGLIJA ZANIKA IZGUBO LADJE

London, Anglija. — Tukajšnja admiraliteta je v tork zvečer zaničala resničnost nemških poročil, ki so trdila, da je bila neka angleška križarka potopljena od nemških podmornikov. Mornariški krogi izražajo mnenje, da so naziji spravili to vest v svet le zato, da bi pripravili malo veselja nemškemu prebivalstvu, ali pa, da bi dobili kake informacije o pozicijah angleških ladij.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Tukaj je bil izdelan neki film, nanašajoč se na Hitlerja, pod naslovom "Po Mein Kampf... moji zločini." Značilno pri tem filmu je, da v njem osebno igra tudi tukajšnji kardinal Verdier.

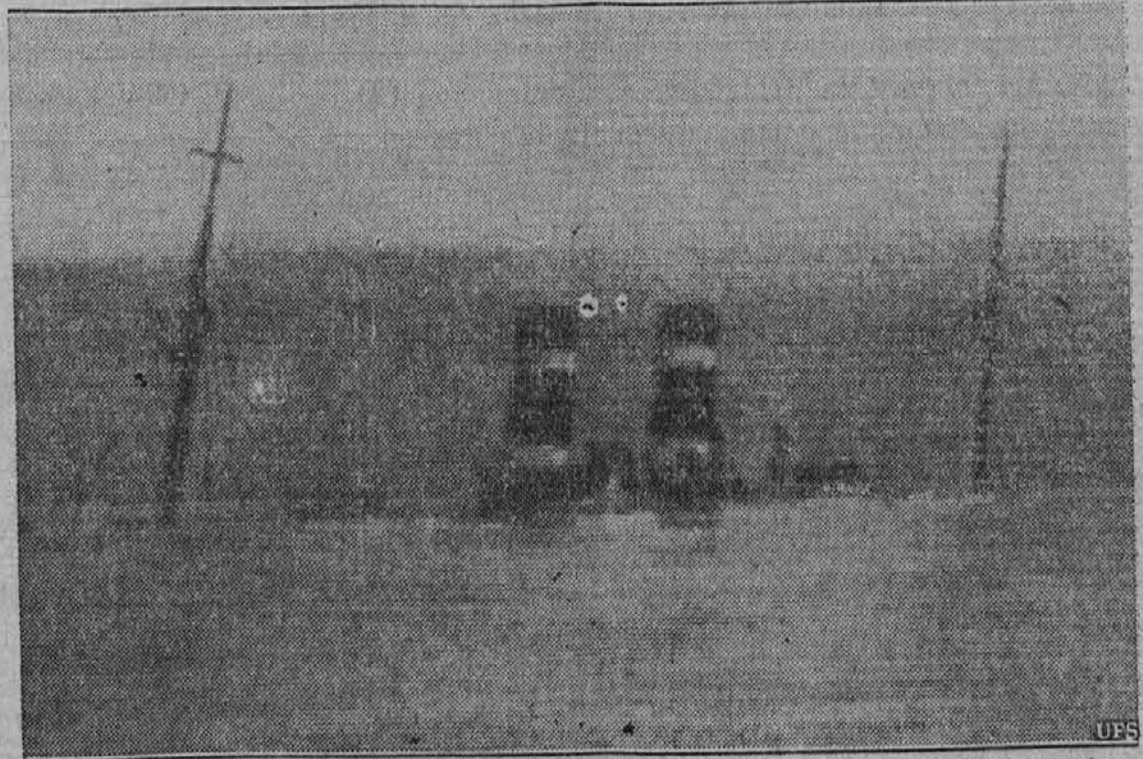
Berlin, Nemčija. — Na nemških šolah je za nedoločen čas prepovedano igrati nogomet. Vzrok za to je, ker se pri tej igri raztrga preveč čevljev, kar ni v skladu s sedanjim varčevanjem z usnjem v Nemčiji.

Tokio, Japonska. — Tukajšnja vlada je potom sovjetskega poslanika naprosila rusko vlado, naj pospeši priprave za novo pogodbo glede pravice za ribolov v ruskih vodah ob Sibiriji. Ta točka je ena najbolj kočljivih v rusko-japonskih odnošajih.

DVA SMRTNA SLUČAJA

Chicago, Ill. — V tork je preminula v bolnici 18 letna rojakinja Miss Elaine Stritar, 1121 So. Pulaski Rd. Pobrila jo je pljučnica. Zapušča očeta, Franka Stritarja, mater ter enega brata. Truplo leži v kapeli Zefranovega zavoda, od koder se bo vršil pogreb v petek popoldne. — Dan prej, namreč v ponedeljek pa je preminul na Pulmanu, Perry ave., 39 letni Lojze Škrbec, rodod iz Ribnice. Zapušča mater, enega brata ter dve sestri, od katerih je ena, Agnes, poročena Vrančar. Pogreb je bil ta četrtek zjutraj s sv. mašo.

ENA ŽRTEV PODMORSKIH MIN

Nizozemski parnik Simon Bolivar, ko se je že deloma potopil po eksploziji podmorske mine, na katero je zadel. Mesto nesreče je bilo nekaj 20 milj vzhodno od angleškega obrežja in tamkaj je bilo zadnje dni potopljenih od min okrog 30 drugih ladij raznih držav.

CHRYSLER ZAČEL Z DELOM

Po 54 dnevni stavki se okrog 150,000 oseb vrnilo na delo. — Unija dosegla pridobitev.

Detroit, Mich. — Med Chryslerjevo avtomobilsko korporacijo in CIO unijo avtomobilskega delavstva je končno prišlo do sporazuma, s čimer se je končala najdaljša stavka v avtomobilski industriji, kajti trajala je celih 54 dni. Do sporazuma je prišlo v tork in v sredo je bil predložen v potrditev unijskim podružnicam, na kar se je vrnilo v četrtek na delo 58,000 Chryslerjevih uslužbencev in 92,000 drugih, ki so bili vsled stavke primorani k brezdelju.

Unija povdarja, da je sklenjena sporazum dokajšnja zmaga za njo. Določa namreč, da se plača zviša v splošnem za tri cente na uro, dalje da se CIO uniji prizna edina pravica za pogajanja z družbo, in končno, da se upostavi poseben odbor, ki ima reševati razne spore in probleme med delavstvom in podjetjem. Ta odbor bo sestavljen iz štirih moč, od katerih bosta dva zastopala družbo, dva pa unijo. V slučaju nesporazuma si izberejo kakega posredovalca.

ANGLEŠKA "MAGNA CARTA" SHRANJENA V AMERIKI

Washington, D. C. — Eden najvažnejših dokumentov angleške zgodovine, ki se smatra tudi nekaka podlaga angleških svobodčin ter istočasno podlaga moderne demokracije, je točasno v shrambi v Washingtonu. Ta dokument je takozvana "Magna Carta," katero je v letu 1215 podpisal angleški kralj John in z njo podelil razne svoboščine ljudstvu. Vsled vojne je postala Anglija nevaren kraj za ta važen dokument in tako so ga pripeljali v Ameriko ter ga zadržali v tork v konstitucijski knjižnici, da dela zdaj tam družbo dokumentu ameriške ustave in Izjave neodvisnosti.

Iz Jugoslavije

Vsled močnega deževja so številne reke prestopile bregove in poplavljaajo okolico. Najhujše je bilo zopet v Loški dolini. — Izboljšanje lesne trgovine. — Smrtna kosa in drugo.

Sloveniji so zopet grozile povodnji

Stari trg pri Rakeku, 6. nov. — Zadnje dni so se vrstili prav močni nalivi. Še zlasti zadnje soboto, je tako močno deževalo, da je voda do zjutraj prestopila vse bregove. Vsi izviri so začeli bruhati vodo z vsilo tako, da ljudje kaj takega še ne pomnijo. V Starem trgu je voda prišla v več hiš in kleti tako, da so ljudje celo noč delali. Most v Starem trgu je voda zamašila s plotovi in tako prestopila cesto. Prav tako je bil most zamašen med Ložem in Starim trgom, da je voda drla čez cesto. Most v Šmarati je pod vodo, tako da je pod vodo tudi novi most v Nadlesku, v Danah pri požirniku je voda narasla v eni uri nad dva metra. Glavna cesta je bila na več krajih poplavljenjena. Voda je v Podcerkvi in Danah že čisto do hiš. Zahodni del doline izgleda kot eno samo veliko jezero. Voda je napravila veliko škodo, zlasti po njih, ker imajo ljudje še veliko zunaj n. pr. repo, korenje itd. Prav tako pa bo uničena jesenska setev.

Kranj, 5. nov. — Močno deževje zadnjih dni je povzročilo, da so se korita naših rek napolnila in se je voda na nekaterih mestih razlila celo tudi preko bregov. Porast vode je zlasti povzročila hitro topjenje snega po hribovih, kateri je zapadel v oktobru precej na debelo. Tok Save je tako močan, da vali s seboj tudi ogromne količine lesa, celo velike hlode, deske, korenine, itd. Pri Kranju je zlasti voda tudi narasla zaradi velikega jezua, ki ga elektrarna Majdič vsako leto nekoliko poviša, kar povzroča, da voda zastaja in poplavlja okolico. V vaseh, ki stoje v nivoju Save, imajo po hišah in v kleteh polno vode.

Savinja na Štajerskem, je zaradi močnega deževja še vedno nad normalo. V nedeljo je tako narasla, da je prestopila bregove ter poplavlja polja in travnike v Savinjski dolini. V nedeljo je prestopila tudi že v Celju. Voda je zajela tudi mestni park in preplavila cesto pod gradom. S sabo je nosila precejšnje množine lesa, ki so ga lovili v Celju. Prav tako močno so narasli tudi pritoki Savinje: Voglajna, Ložnica in Sušnica. V nedeljo je Savinja v dveh urah narasla za 2 metra. Nekaj škode je napravila tudi pri regulaciji.

Lesna trgovina se poživlja Ljubljana, 1. nov. — Kar se tiče izvoza lesa, so se izgleli, ki sicer niso bili ugodni in katerih uresničenje so onemogočale motnje v prometu, poboljšali po zadnjih sporazumi.

mil. V Nemčijo bomo v zadnjih 4 mesecih letošnjega leta mogli izvoziti za 3 milijone nemških mark lesa. Kontingent lesa za Italijo se je povečal od 153 na 195 milijonov lir na leto. Cene, ki jih imamo na teh tržiščih, se morejo smatrati za zadovoljive v sedanjih razmerah. Glede izvoza lesa bomo imeli v ostalem ugodne izglede tudi na francoskem, angleškem in španskem trgu. Pogajanja s Francijo in Španijo, ki so že na pragu, nam bodo prinesla vsekakor gotov napredek.

Težka nesreča

Celjski avtovozovnik Karel Dolinšek se je peljal s svojim tovornim avtom po cesti iz Stora proti Celju. Na ovinku na Teharju mu je privozil nasproti kmečki voz posestnika Franca Tovornika s Planine, v katerega je tovorni avto zadel z vsilo. Pri tem se je pokvaril motor in se zdrobile šipe. Dolinšek je pa dobil hude poškodbe po vsem telesu, da so nezvestnega odpeljali v celjsko bolnico. Posestnika Tovornika je na vrglo na drugo stran ceste, kjer je k sreči dobil le lahke poškodbe, dočim je konja tako poškodovalo, da so ga morali na mestu ubiti.

Smrtna kosa

V Gornjem Logatcu je umrl Slavko Smole, posestnik in starešina gasilske čete. — V Mislinjah je umrl Miroslav Verdnik, trgovec. — V Seleznikih je umrla Amalija Jeglič, rojena Globočnik, vdova podpolkovnika.

Za zavarovalnico je šlo

Na štiri mesece zopet je bila pred mariborskim kazenskim senatom obsojena 38 letna Katarina Vuk iz Podlehnik zaradi požara, ki je leta 1936 uničil njeno gospodarsko poslopje. Obtožena je bila, da je sodelovala pri požigu lastnega poslopja in to da bi prišla do zavarovalnice.

Z noži so ga

Iz Malega Lesa pri Krki na Dolenjskem je bil pripeljan v ljubljansko bolnico 27 letni posestnikov sin Anton Mestnik, katerega je v neki gostilni v Krki napadlo več fantov, ki so mu zadali z nožem 18 ran.

Vino v Dravo

Neki posestnik, doma od Sv. Ane v Slovenskih gorah, je hotel prodati nekemu vinškemu trgovcu v Mariboru 1500 litrov vina. Finančni organi so se zanimali za kakovost vina in so ga poslali v analizo, kjer so dognali, da je vino mešanica hruševca in šmarnice. Vino so zaplenili in ga izlili v Dravo, posestnik bo pa imel sitnosti pred sodiščem.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Ishaja vsak dan razun nedelj, pone-
deljov in dnevoj po praznikih.

Izda se in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.
Published by:

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Poštomizna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Problem demokracije v vojni

V znani angleški reviji "Times Literary Supplement" je izšel članek, ki je dovolj zanimiv sam po sebi in ki po-
stane še dosti bolj zanimiv, ker je izšel v sedanjem času v
časopisu ene vojskujočih se držav. Pisec v njem razpravlja
o filozofskem in moralnem stališču, ki ga zavzema ang-
leška demokracija nasproti sedanjí vojni. Pisec pravi:
"Misleči človek v Angliji stoji danes pred strašnim pa-
radoksom. Znaide se v borbi proti političnemu sistemu,
ki se mu zdi nečloveški; ta borba pa zahteva uporabo naj-
bolj nečloveške borbene metode, ki jih je človeštvo kdaj
poznalo.

Duhovna nevarnost za demokracije je v tem, da bi
mogle zapasti v zmoto, ki jo je izrazil Lucretius — Prop-
ter vitam vivendi perdere causas — da zaradi življenja iz-
gubijo to, za kar se izplača živeti. Prav strah pred to iz-
gubo vsega, kar dela življenje življenja vredno, je bil kon-
čni razlog, da je bila Nemčiji napovedana vojna. Toda ta
nevarnost je pregnana samo, da nam zopet grozi v drugi
obliki. Kajti takoj nastane vprašanje, ali in koliko je mo-
goče, da stopi demokracija v totalitarno vojno in še ostane
demokracija.

Nekaterim se gotovo zdi to vprašanje preprosto. De-
mokracija postane totalitarna za čas vojne in po zmagi zo-
pet postane demokracija. Toda to ni tako preprosto. Če-
prav je demokracija v veliki meri sistem politične maši-
nerije, je vendar tudi nekaj več kot to. Ako ne delamo z
njo pravilno, ta mašinerija ne bo dolgo pravilno delala.
Saj je tudi izraz, čeprav nezadosten izraz religioznega
prepričanja in načina življenja.

Pisec poudarja nadalje, kako nujni sta za demokraci-
jo strpnost in svoboda izražanja:

Demokracije zastopajo (res da ne dovolj popolno) na-
čelo, da je edino ustvarjalna borba borba mnenj, t. j. du-
hovni boj, ki edini more zgraditi novi Jeruzalem. Nevar-
nost in skušnjava zanje je, da bi v poskusu, ubraniti se to-
talitarne vojne z enakimi sredstvi, pozabile svoja načela.
Kadar je velik narod organiziran za vojno, je vedno blizu
misel, da bi se uvedel "moratorij" za svobodo govora in iz-
ražanja; in tudi demokratski vladi je v takih časih težko
verjeti, da bi bilo vredno poslušati še kako mnenje ali pre-
pričanje razen njenega. Cenzura mora biti; vendar je
bistveno za notranje življenje stvari, ki jo zastopajo, da bi
demokracije nikoli ne nehale smatrati kakršnokoli omeji-
tev svobode izražanja za zlo. Kajti svoboda izražanja je
najvažnejša demokratska svoboda.

Veliko močnejša volja kot kdaj poprej bo potrebna, da
prenese to vojno, in prav tako bo potreben mnogo večji na-
por domišljije, da vpostavimo in vzdržimo psihološke in du-
hovne predpogoje za pravičen in trajen mir. Nova vojna
bo zgolj katastrofa za človeštvo, ako se ne konča z novim
mirom. Zaradi tega je tako važno, da bi razlika, ki jo de-
la g. Chamberlain med nemško vlado in nemškim ljud-
stvom, ne bila zabrisana ali zmanjšana. Od tega razliko-
vanja zavisí možnost pravičnega in trajnega mira."

Pisec zaključuje svoj članek s citatom velikega mi-
stičnega angleškega pesnika Williama Blakea:

"Znova in znova opisuje pesnik v veliki 'Človeški dra-
mi' padec človeštva z nekaj besedami: 'Postali so to, kar so
gledali.' To je nevarnost, ki ogroža narod, ki se bori za
svobodo. Ne smemo postati to, kar vidimo. Upreti mo-
ramo oči prav tako trdno v veliko Dobro svojih sovražni-
kov kakor na veliko zlo, ki jih sedaj oklepa. Vsakemu od
nas živi v srcu spomin na takega nemškega prijatelja, po-
štenega, velikodušnega, domoljubnega, hitrega v občo-
danju, hitro ganjenega, ki ima po rojstvu pravico živeti v
plemenitejšem svetu, kakor je naš. Spominjajmo se ga.

Svet je trd. Posameznik velja tako malo, ogromni
mehanizem tako mnogo. Naša dolžnost je, da se upremo
mehanizaciji, kjer le moremo. Če bomo delali to, bomo de-
lali za demokracijo, katere temelj je prepričanje, da člani
družbe niso abstraktne enote, temveč žive osebe. Posa-
mezni človek je, ki pozna žalost in veselje, ki doživlja in se

uči, ki se kesa, ki odpušča, ki mu odpuščamo. Ako ne obdr-
žimo moči, da vidimo človeka kot takega, je naš svet svet
iluzij in smrti. Ako vidimo človeka, ako smo odločeni, ne
pozabiti ga, vidimo tudi Nekoga, ki je mnogo večji od nje-
ga, in če prenehamo gledati Njega, prenehamo biti."

Kako je v Rusiji ve zunanji svet še danes prav malo.
Tisti, ki hodijo kot nekaki poročevalci v Rusijo, da potem
pišejo o tamošnjih razmerah, ne vidijo vsega. Take Sta-
linovi boljševiki sprejmejo že na meji in jih vodijo samo
skozi tiste kraje, kjer rožce cveto. Senčne strani ne vidi-
jo in jim jih niti ne pokažejo.

Kako je zadovoljen ruski narod v splošnem s sedanji-
mi razmerami in sedanjim Stalinovim režimom, tudi zu-
naj Rusije mnogo nihče ne ve. Kaka sodba vlada v ru-
skih dušah do režima, je težko dognati. Vendar je to vrlo
važno.

GOVOR PREDSEDNIKA OD- BORA ZA PROSLAVO DNE- VA UJEDINJENJA G. ANT. KAMENJARINA O DNEVU UJEDINJENJA Chicago, Ill.

V nedeljo 26. novembra ob
9. uri dopoldne je govoril po
radio Prve jugoslovanske ra-
dio ure poznani veletrgovci in
predsednik odbora za letošnjo
proslavo dneva Ujedinjenja v
Chicago g. Anton Kamenjarin.
Njegov govor je jako dober in
značajan, v katerem vidimo
mного lepega in karakteristič-
nega. Da bi tudi oni naši čita-
telji vedeli o tem govoru, ki
morda tega govora zadnjo ne-
deljo niso poslušali, ga tukaj
objavljamo. — Govor je bil
izvajan tako le:

Dragi prijatelji! — Ne vem,
kako vi sprejemate ta veliki
dan, dan Ujedinjenja. Jaz,
menim, da tudi večina izmed
vas, sprejema ta dan kot
enega najvažnejših, za vsake-
ga Jugoslavana, kajti ta dan
pomeni zmago in ujedinjenje
jugoslovanskega naroda, za čij
zmagi smo se borili naši
očetje in naši dedi, borili veli-
ko, veliko let in za kar so
mnogi dali svoje življenje.

Resnica je, da Ujedinjenja
treh jugoslovanskih narodov,
pravzaprav samo enega, niso
dovolj uvaževali, tako da je bilo
veliko nepravil in nesoglasja
ter neravnopravnosti. Toda,
dragi bratje in sestre, to se
dogaja tudi po drugih drža-
vah in tudi še hujše. Celotno
naši novi domovini Ameriki,
ki je najbogatejša in ima naj-
bolj vladni sistem (demokra-
cijo,) je nezadovoljstvo in ne-
pravilnost. Koncem koncev,
pa vsaka država dela in se trudi
na tem, da izravnava svoje
pogreške, kakor dela vsaka hi-
ša ali trgovina, tako mora tu
di država, sama izravnati in
popraviti svoje pogreške ter
nikoli dopustiti, da bi prišli
tujci, z obljubami, da bodo
oni to napravili, kot so v zad-
njem času napravili v nekaj
državah v Evropi.

Nikdar poprej v našem živ-
ljenju ni bilo bolj potrebno,
da smo edini, da pokažemo na-

šo bratsko ljubezen in voljo.
Z našo ljubeznijo in voljo tu
v Ameriki, moremo v slučaju
napada na našo drago Jugo-
slavijo, igrati veliko vlogo. Kar
je najglavnejše in nam je tu-
kaj najbolj potrebno, je to, da
smo združeni in da pokažemo
amerikanskemu narodu, da
smo dobri ameriški državljani,
da smo složni in da nas je ve-
liko. Edino na ta način si la-
hko dosežemo priznanje od
strani ameriškega naroda ter
črpamo koristi te zemlje v to-
liki meri, če ne v večji, kot jo
črpajo drugi narodi.

Ne sramujte se vaše Jugo-
slavije, ker je na dobrem gla-
su, kot smo na dobrem glasu
mi, Jugoslavlani v Ameriki,
kajti znano je, da smo v tej
zemlji pripoznani, da je med
našim narodom najmanj kri-
minalcev, da smo poštene in
če se nam nudi prilika, tudi
napredni. Moja želja je, da
vsi, ki še niste ameriški držav-
ljani, da postanete v čim naj-
krajšem času, da vselej spo-
štujete ameriške postavbe, toda
da nikoli ne pozabite svoje Ju-
goslavije, kajti kdor ne ljubi
svoje rojstne zemlje, ne more
ljubiti niti tuje. Vsled tega
trdno upam, da se bomo vsi
skupaj sestali v nedeljo 3. de-
cembra v Pilsen Park Paviljo-
nu in se tam bratsko pozdra-
vili ter si nazdravili s čašo pi-
ve v roki ali s pelinkovcem —
z vero v boljšo bodočnost nas
vseh in naše dične domovine
Jugoslavije.

BARBERTONSKÉ NOVICE Barberton, O.

Na zahvalni dan sta se v na-
ši cerkvi Presv. Srca Jezusove-
ga poročila Mr. Fred Grbec z
Miss Jennie Klančar. Poročne
obrede in slovesno peto sv.
mašo so imeli naš č. g. župnik
Father Medin. Sv. maše so se
udeležili sorodniki in prijate-
lji. Zenin je sin ugledne Grb-
čeve družine Mr. in Mrs. Jer-
nej Grbec. — V poljski farni
cerkvi se je poročila Miss
Frances Jankovich z ženinom
poljske narodnosti. — Dne 2.
decembra se poroči v poljski
cerkvi sv. Mihaela Mr. Jakob

Zupec z Miss Stella Gajevski.
K poročni sv. maši, ki bo v
soboto ob 9. uri, vabita ženin
in nevesta svoje sorodnike in
znance. — Vsem tem novopo-
ročencem želimo obilo sreče v
novem zakonskem stanu.

Poročevalc POLITIČNO ŽIVLJENJE RO- JAKOV V MINNESOTI Ely, Minn.

Dne 19. novembra je imel
naš Ameriško slovenski klub
svoje zborovanje v Community
Center poslopju. Udeležba ob-
činstva je bila nepričakovano
velika. Zborovanje je otvoril
predsednik kluba Anton Pol-
janc s kratkim nagovorom na
navzoče občinstvo, v katerem
je razložil pomen današnjega
zborovanja. Nominacijski od-
bor je predložil pet imen kan-
didatov, ki so se prijavili pred
zborovanjem. V pričetku se
je nameravalo, da se nomi-
nirata le dva kandidata, ampak
vsled gotovega vzroka, se je
slednjič določilo, da postavimo
tri kandidate za aldermane.
Pri glasovanju so dobili veči-
no Anton Poljanc, Jožef Ko-
ščak in Rudolf Tisovich. Za
podsodnike sta prišla v poštev
le dva in sicer Jos. A. Mertel
in Anton Slogar. Pri glasova-
nju je prejel Mr. Anton Slogar
večino. Volitve se bodo vršile
v torek 5. decembra. Rojakom
volilec menda ni treba še po-
sebej priporočati, da volijo za
svoje kandidate, da si tako
zagotovimo zmago.

J. J. P. SPOMINI S POTA Fairmount City, Ill.

Doli proti jugu v Mo., je
nekaj starih dobrih kmetoval-
cev, ki so se naselili tukaj ne-
kako pred 30 leti, nekateri pa
pozneje. Več njih je sprevljal
ta kraj rojak Gram, ki je nek-
daj študiral višje šole v Kali-
forniji, potem pa začel z raz-
prodajo zemljišč in sicer v
St. Bernardino, Calif. Ker mu
pa tam ni šlo tako dobro, se
je preselil v Missourob. Tu mu
je šlo nekoliko bolje. Od ro-
jakov je našel veliko trpinov
in neizkušenih in so nekateri
kupili, potem nekaj let gara-
li, nazadnje pa pustili, ker je
bilo veliko komarjev in slaba
voda. Na Neileville, Mo., še ni
bilo tako slabo, veliko slabše
je bilo na Nevlor in gori v
hrbih. — V Neileville imajo
rojaki še danes lepe farme in
lepe vinograde. Prej so tam
imeli seveda veliko dela, da
so si vse uredili, toda sedaj je
tam lepo in skoro bi rekli, da
so tam najlepše farme, kar
sem jih videl v Missouri, ali
Kansasu. Lahko pridelujejo
zelenjavo, pa tudi z mlekar-
stvom bi se lahko pečali, če bi
si postavili zadržno mlekar-
no. — Na Naylor je še danes
kakih 14 družin farmarjev, ki
spadajo pod Fairdeling, Mo. —
Blizu Doniphan, Mo., je tudi
bilo kakih šest družin, pa sta
dve družini prodali in ena se
je preselila v Detroit, Mich.,
ena pa v Milwaukee, Wis. Se-
daj so tam v hrbi le še štiri
družine, ki se bavijo z živino-
rejo, svinjerejo in raznimi far-
marskimi pridelki. Bolj v ravnini
je tudi dobra zemlja in

marsikaj pridelajo, tudi bom-
baz, koruzo, veliko vina, "sla-
dek krompir" in drugo. Naj-
lepše farme imajo Slanc, Za-
dnik, Shaley, Lipovšek, Kovač,
Janežič, Smodej in Hribar. Po-
leg teh je še nekaj manjših
kmetov, ki nimajo farm na ta-
ko lepih prostorih. — Nekaj
Slovencev je tudi proti vzhodu,
proti Cairo, Ill., ki so ka-
kih šest milj oddaljeni od
Poplar Bluff, Mo. Najbolj
farmo ima rojak Nosek, ki ima
pravzaprav dve farmi in je že
star fant ter si sam gospodari
in še precej dobro. Severno od
Poplar Bluff so še tri sloven-
ske družine in sicer Misulle,
Franko in en pečlar Jože Ban,
na zapadno stran pa zopet
štiri. Potem pod mestom Gran-
din, Mo. so tudi tri družine,
en pečlar in ena vdova. Dalje
na 60 cestí imajo Jenkovi tu-
di lepo farmo. Gospodar je
kovač, mizar in vse kar kdo
hoče. So tudi jako prijazni in
prav lepa jim hvala za gosto-
ljubnost. Rojakinja Jenko je
nekadaj stanovala v St. Louis,
Mo., potem se je poročila sem.
Tam v bližini ni Slovencev, v
Desoto, Mo. je nekaj Hrvatov
in Litvinov, ki pa imajo le bolj
slabe farme. Blizu mesta Po-
plar Bluff je nekaj tovarn, bli-
zu Frederick, Mo., pa nekaj
cinkovih rudnikov, ki ne obra-
tujejo. — Mesto Farmington
je tudi farmersko mesto. Oko-
lu Flat River je veliko rovoj,
ki vsi počivajo in tam okolu
Bona Tere je vse mrtvo. Na
drugo stran pa obratuje par
malih rovoj, a je plača zelo
slaba. Na drugo stran pa obra-
tuje par malih rovoj, a je pla-
ča zelo slaba. Slovencev tam
ni, par Italijanov, nekaj Rusi-
nov en Slovak, največ Meksi-
kancev, Španjolec in Ken-
tuckarjev, ki so najbolj na-
zadnjaški narod. — Mesto Bo-
na Tere je nekoliko stran od
glavne ceste močno v hribu in
zelo zanemarjeno, hise zelo
zapuščene, ljudje pa revni.
Menda je ta kraj zares eden
najsiriomašnejših v Ameriki
Flat River tudi ni nobeno me-
sto, pač pa malo siromašno
naselišče revnih ljudi, ki si
pomagati ne morejo, ali pa ne
znajo. Če bi se združili in or-
ganizirali, bi se tako vsaj ne-
koliko zavarovali. Tam jih
namreč veliko pobije v rovi,
kadar ti obratujejo. — Proti
St. Louisu je še ena mala to-
varna, kjer delajo srajce in
površne delavske obleke. Za-
služijo pa komaj po 70c do
\$1.15, za kar morajo delati
deset do 12 ur, kar je seveda
izkoriščanje mladih deklet, ki
zaslužijo od kosa. Krivi so se-
veda sami, ki se nočejo po-
služiti organiziranja in bi ta-
ko prišli do boljših plač in kraj-
ših dnevnih ur. Tako pa gara-
jo iz dneva v dan, ne pomisli-
jo pa, da bi si lahko pomaga-
li, samo če bi se odločno po-
stavili v bran in se organizira-
li, po vseh postavah, ki so do-
voljene od samega predsedni-
ka Roosevelta. Še noben pre-
sednik ni tako na široko odpr-
l vrata delavstvu in mu bil tako
na roko, kot ravno sedanjí
predsednik Roosevelt.

Dalje naprej proti St. Louis,
(Dalje na 3. strani)

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Rojenice
Chicago, Ill. — Vile rojeni-
ce so se zadnji teden oglasile
pri družini Mr. in Mrs. George
Lah ter jim prinesle čvrste
fantka. Srečna mati je hčerka
poznane Mr. in Mrs. Frank
Primozich, ki je drugi pod-
predsednik Zvezne Slovan-
ske Zveze. — Častitke srečni-
ma zakoncema, ZSZ pa mnogo
članov!

Slovenska poroka
Ely, Minn. — Zadnji teden
sta si objubila dosmrtno zve-
stobo ženin Mr. Joseph Poly-
ner in nevesta Miss Ana Pu-
cel. Oba prihajata iz dobrih
slovenskih družin. Poroka se
je vršila v slovenski cerkvi sv.
Antona. Poročne obrede je iz-
vršil domači g. župnik Fr. Mi-
helčič. Bivala bota na Pionir
location.

**Mr. Jurjovec in Mr. Popovich
na radio**
Chicago, Ill. — V nedeljo
3. decembra bota govorila na
obeh jugoslovanskih radio-
urah Mr. Leo Jurjovec in Mr.
M. Popovich. Mr. Jurjovec bo
govoril na Prvi jugoslovanski
radio uri ki jo podaja Mr.
George Marchan od 9 pa do
10 ure dopoldne, Mr. Popovich
iz So. Chicago bo pa govoril
na radio ure od 1:00 do 2:00
popoldne, ki jo podaja Mr.
Palandach.

Operacija je prestala
Eveleth, Minn. — Težko
operacijo je te dni prestala tu-
kaj poznana rojakinja Mrs. J.
Strah. To je že četrta opera-
cija, ki jo je žena prestala v
teku treh mesecev. — Želimo
ji skorajšnjega okrevanja in
trdnega zdravlja.

Nov grob
Cleveland, O. — Po dolgi
bolezni je preminul rojak
Martin Gregoričič, v starosti
78 let. Doma je bil iz vasi Ve-
like Dole pri Škocjanu na Do-
lenjskem. V Ameriko je prišel
pred 40 leti. Zapušča sopro-
go, sina, tri hčere, in brata.

Pošljite nam vaše novice!
Mnogokrat kdo reče: "Vse
mogoče novice so v listu, o
meni pa nikoli ni nič notri, pa
vendar se mi je zgodilo to in
to." — Verjamemo, ampak
kako naj uredništvo vaše novi-
ce objavi, če za iste ne ve? Sporo-
čite v bodoče svoje novi-
ce listu! Kar na kratko, na do-
pisnici lahko to storite in mi jih
bomo radi objavili. Ne pozabite
pa poslati poročilo o raz-
nih dogodkih takoj, kakor hi-
tro se zgodi, da bodo novice
res nove!

POSLUŠAJTE
vsako nedeljo prvo in naj-
starejšo jugoslovansko Ra-
dio uro od 9. do 10. ure do-
poldne na WGES postaji,
1360 kilocycles.

TARZAN IN OGENJ V THORU

Ta divji, pol človeški, pol živalski
glas, ki je tako nenadoma pretresel
tisto soparno ozračje džungle, jih je
silno prestrašil in čutili so se, kaj bi
to bilo. Toda kljub temu so hoteli, da
si uredi tabojske. Medtem ko sta Ma-
jor Burton in Perry šla iskat vodo, je
Jannette vprašala Kitajca:

"Povejte mi odkrito, Dr. Wong, ali
smo se zares izgubili? Stric Jiu in
Perry, vami, mi tega ne bota pripozna-
la." Kitajec se je uljudno nasmehnil.
da je prikril svoje notranje misli. "Je
bolje," je rekel, "da pustimo vso stvar
naj se naravnim putem razvija, name-
sto da bi se vmešavali v usodo."

"Vi se izražate dvomljivo — vraga
podite okrog grmovja," reče Jannette.
"Kar je pač bolje," odvrne na to Dr.
Wong: "kot pa da bi vraga pustili, da
nas vjame. Ne boj se dete. Oprajč
se na našo podjetnost in pazljivost
pred nevarnostmi, bodi prepričana, da
bomo srečno pršli domov."

Kmalu sta se Major Burton in Per-
ry vrnila s potrebnimi drvmi in z no-
vico, da je voda komaj nekaj jardov
od te tratiče. Ko so se pripravljali da
zakurijo, je Jannette prestrašeno zav-
pila: "Pogledite! Tam v onem gostem
grmovju gleda sem strašovit obraz,
Ravno v meni! O, kako grozno!"

POZOR!
Pogled na številke poleg tabele
ima. Ako ti je naravnost potekla
obnovi jo in pomagaj listu!

MED ROJAKI V MINNESOTI

J. J.

(Dalje)

Hčerka Miss Jennie Kastelic je vzel za nedeljo v režijo kuhinjo, midva z Mrs. Kastelic sva pa začela tekati po evelethskih ulicah. Ona že pozna vse evelethske ulice in že ve kako je treba stopiti, da se korak pospeši navzgor, ali navzdol. Komaj sem jo dohajal. Dobro sva delala. Opoldne sva se morala kajpada ustaviti doma, kjer je nama priprava vrlo okusno kosilo njena hčerka. Potem sva pa zopet pospešila korak. Kam mislite, da sva jo mahnila. V samo "Ljubljano" sva se peljala! Yes, po Ljubljani sva hodila. Ljubljana je pa fejest vas in se nahaja na severni strani pod Evelethom. Je to zopet eden izmed "lokejšnov" in Slovenci so mu dali ime Ljubljana. Kaj se vse ne zamislijo naši vrli Slovenci!

Tisto nedeljo popoldne je bila najina ofenziva zelo uspešna. V Ljubljani so se skoro vsi naročili na "Novi Svet". Tam smo srečala ljudi iz vseh delov Slovenije. Našla sva Metličane, Šentjernejčane, Dolenjce, Gorenjce in Ižance. Z mnogimi smo se veliko porazgovorili. Pri Mr. Johnu Reparju sva se najzadnje ustavila za zaključek. Postregla sta nama z dobro kapljico in prigrizkom. Radi kapljice sem bil v strahu, da bom šepal, ampak morala je biti zelo zlahčna, ker šepal po njej niso.

"Na Evelethu je dela najmanj še za štiri dni," je povdarjala Mrs. Kastelic. "Polovico jih še nisva obiskala."

"Verjamem, ampak jutri moram na Ely za vsako ceno, če dobim nekaj časa se ustavim, ko se bom vračal iz Ely," sem troštal Mrs. Kastelic. "Ako ne, pa takrat, kadar me bo prilika zopet prinesla v Minnesoto."

Sprejela sva. Uspeh je bil dober. Jaz sem šel k počitku, da drugi dan zgodaj "skočim" na Ely.

Na Ely pridem skoz po cest...

Ob 7. uri drugo jutro sem že vozil z Eveletha proti severu, tja proti Virginiji, odtam naprej proti Towerju in Soudanu. Tu sem se mimogrede ustavil pri naši zastopnici, ki že dolgo let navdušeno deluje in razširja katoliške liste. To je Mrs. Francis Loušin. Tudi njej sem moral povedati, da to pot ni časa, da bi se pomudil za agitacijo, da to napravim kedaj v prihodnjici. Potem sem se poslovil in hitel gori proti Elyu.

Vožnjo sem imel prav zanimivo. Cesto obdaja vse skozi brezov, smrekov in topolov gozd. Prav divna pot. Tam naprej neke od Soudana sem ob poti videl stati malega fantka, ki je imel na glavi po strani klobuček. Kakor bi videl kje ob poti tam preko Gorjancev, katerega kranjskega Jožka ali Janezka. Gledam kaj bi fantek delal tu, pa sem kmalu zagledal nekaj pravi. Pasel je. To pa znaajo slovenski fantki, zato sem sklepal, da je bil slovenski fant. Ko bi imel malo več časa, bi bil ustavljen in ga slikal.

Cez kako uro sem privozil na Ely. Okrog devetih popoldne je bilo, ko sem se ustavil pri Otrinih, novih in potem še pri Peshellnovih. Mr. Peshellna, našega agilnega zastopnika, sem zagledal ravno za hišo. Pozdravili smo se, malo razgovorili, potem pa hajdi na agitacijo. Mr. Peshell je bil tisti teden ravno prost. Dela za mesto, le gotovo število dni, nakar je gotovo število dni zopet prost. Prav pogodi sem, te dni je imel prosto, kakor nalašč.

Na Elyu sem ostal tri dni in dosegla sva z Mr. Peshellnom zares nepričakovan uspeh. Vesel sem ga bil jaz, vesel ga je bil on. Ob večerih mi je pa pomagal tudi Mr. John Otrin, ki je tudi naš zastopnik. Skončala pa tudi na Elyu nisva. Tako kot drugod me je preganjal tudi tukaj čas, ki je zahteval, da v četrtek 26. oktobra moram obrniti mojo li-

ziko nazaj proti Chicagi in biti doma v petek 27. oktobra.

Slovenska naselbina na Ely ima sijajno in pomenljivo zgodovino. Je to za sv. Štefanom in Towerjem najstarejša slovenska naselbina, na železnem okrožju. Slovenci tvorijo tu skoro tri petine prebivalstva, zato so tudi javni uradi večina v slovenskih rokah, kar je velike važnosti. Mesto šteje nekako 6175 prebivalcev. Slovenci imajo tu veliko trgovin, raznih obrti in podjetij. Mrs. Amalija Veranth in njeni sinovi vodijo lep moderen hotel, ter poleg tega še skladišče gradbenega lesa in prodajajo tudi ves drugi gradbeni material. Malo navzgor od Veranthovih pa vodi moderno restavracijo, ki se lahko meri z vsako moderno velikomestno restavracijo. Mr. Vertin, ki dobro izhaja.

Slovenski trgovin na Ely je pa še več. Mr. Champa in Mr. Merhar, vodita veliko trgovino z železnino in pohištvo. Mr. John Tausell, vodi dobro založeno trgovino z oblačili, mešanim blagom in čevlji. Drugih je še več. Natančnejši opis vseh pride na dan, ko pride na vrsto elyska naselbina v mesečniku "Novi Svet".

Na vrhu stoji sv. Anton

Na vrhu mesta stoji ponosno slovenska cerkev sv. Antona, ki ima kakor evelethska v zvniku uro, ki je zvečer razsvetljena, da vsakdo lahko vidi koliko je ura in baje četrti, pol ure in ure. Župniku tu prijazni preč. g. župnik Francis Mihelič, rodom iz Nadleske blizu Loža, na Notranskem. Župnikom je bil nastavljen po smrti pokojnega Msgr. Buha, ki je tu župnikoval dolgo let. Father Mihelič, je kot skrben gospodar župnije marsikaj dvignil in izboljšal v župniji. Priljubljen je med Slovenci in tujci. Prijaznega preč. gospoda sva obiskala z Mr. Peshellnom v sredo večer in ga vpisala kot ustanovnika. Po prijetnem razgovoru z preč. gospodom župnikom, sva nato obiskala še nekaj starejših odličnih pionirjev. Izmed starih pionirjev sta nam dala največ vrlo zanimivih podatkov pionirja Mr. Joseph Skala in Mr. John Škufca. Prvi je nama zanimivo pripovedoval kako je bilo tiste prva leta na Elyu. Tu je našel, ko je prišel prejšnjo prvo misijonsko cerkev, ki jo je postavil misijonar Buh. Tu je našel kakih 15 do 20 slovenskih družin. Naši ljudje so takrat delali večinoma v rudniku, nekateri pa tudi v gozdovih. Takrat niso imeli vodovoda, kakor je danes. Po vodo so hodili in isto nosili v vozilih iz jezera. — Mr. Škufca pa je nama zanimivo pripovedoval, kako so slovenski fantje, ki so prihajali iz

starega kraja na Ely pred 45 in 50 leti živeli na stanovanjih. Stanovanje jih je stalo od \$9 do \$10 na mesec. Če so si pa sami kuhali (pečali) pa po \$6 do \$7. Kupovali so meso vsak zase, potem so imeli take lesene kline in na vsakem klinu je bilo zaznamovano ali z zarezo ali drugače, čegav je. Skuhali so meso skupaj radi juhe in juho skupaj jedli. Meso pa je imel vsak svoj kos, ki ga je poznal po omenjenem klinu. Gospodinjam so plačevali po \$3 na mesec. Za tiste bore \$3 jim je morala kuhati, dati kavo in stanovanje. Prali so si pa sami. Pozneje se je to seveda začelo spreminjati, kakor so se pač razmere že spreminjale v moderniji tok. Delavci so zaslužili tiste prve leta v rudniku še precej dobro, precej več, kakor so služili delavci na jugu. Imeli so po \$1.75 do \$2.00 na dan. Toda, ko je nastala leta 1893. gospodarska kriza, je pa postalo tako slabo, da so plače znižali doli na 75c na dan. In koliko drugega zanimivega vedo naši stari pionirji. Z Mr. Peshellnom sva pisala in pisala in polnila list za listom z zanimivimi podatki o življenju naših slovenskih pionirjev. Ob času bo vse prirejeno in pride na dan, da bo s tem ostalo vsaj nekaj spomina na naše ljudi, ki so tod trpeli in živeli.

Na Ely sem se srečal še z marsikom drugim kot Mr. Antonom Zbaničnikom, glav. tajnikom J. S. K. J., z drugimi glavnimi uradniki te Jednote in drugimi odličnimi rojaki.

Z Mr. Peshellnom sva nabrala petdeset novih za Novi Svet v treh dneh, kar ni preslabo za dva taka dragonarja, kakor sva midva. Zaključila sva. Mr. Peshell mi je obljubil, da se bo zdaj sam še vojskoval, da zmaga Minnesoto v kampanji. Prav ima, le korajžno naprej do zmage. (Konec prih.)

IZ SLOV. NASELBIN (Nadaljevanje s 2. strani)

Mo., je velika elektrarna in velika steklarna, kjer so delavci že dobro organizirani, pa vendar še ne dovolj. — V mestu St. Louis so veliko bolj razmere in je veliko tovarn, ki dobro obratujejo, veliko jih je pa seveda še tudi zaprtih, zlasti na vzhodni in severni strani mesta. Tudi v sredini mesta je še veliko tovarn, ki še dolga leta počivajo in strehe je že vse rja razjedla. V nekaterih, to je prav gotovo, nikoli več ne bodo delali. — Tudi v East St. Louis je še veliko tovarn zaprtih, toda delavci so v East St. Louis organizirani na dobri podlagi. Tovarne, katere delajo, še dobro obratujejo, toda je še kljub temu veliko ljudi brez dela.

Steve Fabian

Božična darila

svojim domačim v stari kraj bo prav, da letos pošljete malo preje, kakor ste druga leta. Vojne homatije v Evropi povzročajo zakasnitve pri parnikih in železnicah, itd. Zato, da bodo vaše božične pošiljke dostavljene do zaželenega časa je prav, da letos kak teden ali dva, iste preje odpravite, kakor ste jih preje v normalnih mirnih časih. Mi pošiljamo denar v Jugoslavijo in Italijo redno po dnevnem kurzu. Včeraj so bile naše cene:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:	ITALIJANSKE LIRE:
Za \$ 2.50 100 Din	Za \$ 3.15 50 Lir
Za \$ 4.80 200 Din	Za \$ 6.00 100 Lir
Za \$ 7.00 300 Din	Za \$ 11.85 200 Lir
Za \$ 9.20 400 Din	Za \$ 17.25 300 Lir
Za \$ 11.25 500 Din	Za \$ 28.00 500 Lir
Za \$ 21.75 1000 Din	Za \$ 55.50 1000 Lir
Za \$ 43.00 2000 Din	Za \$ 109.00 2000 Lir

V ameriških dolarjih zdaj ni mogoče nakazovati pošilk. — Pri višjih svotah se dovoli popust. — Radi zmedenih razmer v Evropi je možno, da tu in tam kaka pošiljatev zakasni, vendar kolikor je mogoče, se pošiljatev točno dostavlja v Jugoslavijo in Italijo.

Vse pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICI

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

ŠLA NA DELAVSKO ZBOROVANJE

Na mednarodni delavski konferenci v Havana, Kuba, ste bili zastopeni obe ameriški del. organizaciji. Za federacijo je predsednik Roosevelt imenoval G. M. Harrisona (na levi), in J. B. Carey (na desni) je bil imenovan za CIO.

RAZNOTEROSTI

POTRES, KI TRAJA ŽE ŠEST LET

Iz Buenos Airesa poročajo: Znanstvena komisija, ki se je vrnila iz Los Molesa (v provinci San Luis), poroča o čudovitem prirodnem pojavu, ki so zaradi njega prebivalci tega mesta že od l. 1933 v večnem strahu. Leto in dan je slišati čudno silkanje in hrumenje, ki je slično vhaianju pare skozi kak ventil. Ta čudna posebnost, ki se dozdeva, da izhaja iz ozračja, pa jo spremlja tresenje zemlje, traja do deset do dvanajst sekund in se v 24 urah tri- do štirikrat ponovi. Ker je v poslednjem času to silkanje bolj glasno in je tresenje hujše, prebivalstvo z grozo pričakuje, kaj da bo. Bojijo se, da bo ondi izbruhnil kak ognjenik. Znanstveniki pa pravijo, da so ti glasovi in to tresenje pojavi mogočnega podzemskih vrelcev.

NEMCI NA ANGLEŠKEM

V Angliji živi kakšnih 50.000 Nemcev. Zanje so angleške oblasti obrazovale sto posebnih sodišč, ki preiskujejo slučaj vsakega posameznega v pogledu za neskljivosti. Nemci bodo po tej preiskavi razdeljeni v tri kategorije.

V prvo bodo uvrstili naciste, v drugo osumljence, v tretjo pa protinaciste. Naciste, o katerih računajo, da jih je kakšnih 2000, bodo internirali, osumljenici se ne bodo smeli oddaljiti več nego 5 km od svojega bivališča, protinacisti pa bodo na lastno zahtevo lahko sprejeti v vojsko in jih bodo poslali na bojišče.

CESTNA ŽELEZNICA — POROČNI VOZ

Neki sprevodnik cestne železnice v Essenu se je hotel poročiti. Vse je bilo pripravljeno in le ena skrb je mučila ženina, namreč skrb, kako bi prišli iz predmestnega kraja do cerkve.

Pot je dolga in časi ko so se ljudje z okrašenimi kočijami vozili pred altar, so že proč. Sprevodnik pa si je pravo izmislil. Povprašal je pri upravi cestne železnice, kako bi bilo, če bi uporabil tramvaj kot poročno kočijo. Ravnotejstvo je imelo za to željo smisel in je dalo možu na razpolago svoj najlepši in največji voz.

Zastavice, cvetlice in vencici so

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniš ob sredah.
Residenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

DOBRO POSTREŽBO IN DOBRO KURIVO

dobite, če naročite PREMOK, ali pa KURILNO OLJE od slovenskega prodajalca in razvažalca istega.

JOHN ŽELEZNIKAR

PRODAJALEC IN RAZVAŽALEC "BLUE FLAME RANGE OIL" IN VSE VRSTE PREMOKA.

2045 W. 23rd Street, Chicago, Illinois
Telefon CANAL 4534

NA OBISK V STARO DOMOVINO

Na poti ob Monte Carlo — Marseilles — v Lurd.

(Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.)

Že nekaj ur smo se vozili od krasnega mesta Genove na Italijanskem ozemlju, da smo privozili do postaje Vertmillion. Tu smo se morali preestikajti ta postaja je nekako na meji med Francijo in Italijo. Še poprej smo se morali seveda podvreči preiskavi, kot je običajna na državnih mejah. Ta preiskava prtljage je pa bila jako površna in lahka, bolj kot smo jo bili vajeni pri naših v Jugoslaviji ali pri Nemcih. — Takoj po pregledu smo se presedli v drugi vagon, kajti oni, v katerem smo bili poprej, je vozil naravnost na Pariz, dočim smo bili mi namenjeni v Lurd. Kako uro smo čakali, da je prišel drugi vlak, h kateremu so priklopili naš vagon, nakar smo nadaljevali vožnjo. Bil je še dan, dasi že pozno popoldne, ko smo se vozili po lepi francoski pokrajini, katera nas je očarala. Kljub temu da je bilo že septembra meseca, je bilo to še vse v cvetju, palmah in cipresah in tudi redkih cvetic ni bilo malo. Vsega tega nisem pričakovala, kajti dosedaj sem oboževala le sliko ob našem prihodu, ki se mi je utisnila v spomin tam ob Baselu v Švici, kjer smo zares uživali lepoto narave. Toda, tudi ta francoska krasota, ki smo jo videli tod, ni bila nič slabjša od one, Kdor izmed čitateljev se je že vozil po tej prog, mi bo to potrdil. — Pozno popoldne je že bilo, ko smo zagledali Monte Carlo. O tem mestu smo že poprej in pozneje tudi, mnogo slišali in brali, saj je znano, da se v Monte Carlu nahaja največja igralnica na svetu. Tukaj pride v eni noči bogataš na beraško palico, pa se zgodi tudi obratno. Koliko se sliši od samomorov, ki jih tukaj izvrše obupanci, ki so zaigrali vse, kar so imeli; koliko je zgodb o raznih pustolovčinah, ki se odigravajo v tem krasnem letovišču. V Monte Carlu se je vlak ustavil za celo pol ure, kar nam je prav prišlo, da smo si ogledali mesto, ki šteje približno 11.000 prebivalcev. S postaje, ki je nekoliko v bregu, je krasen pogled na mesto in človek, ki gleda to lepoto, si prav lahko predstavlja, da je v pravem zemskem paradizu. V gotovi meri je Monte Carlo podoben našemu jugoslovanskemu Dubrovniku, samo da je mnogo bolj razkošno tukaj. Šele sedaj sem se zavedala, zakaj je to mesto tako privlačno za bogate Amerikance, zakaj leto za letom prihajajo sem na letovišče. — Zopet smo nadaljevali pot in se kmalu ustavili v svetovno znanem letovišču Nici, ki po lepoti nič ne zaostaja za Monte Carlo, samo da je nekoliko manjše. Tukaj v Nici je izstopilo mnogo naših potnikov. Tudi jaz bi želela izstopiti in si to čudovito mesto ogledati, toda čas nam tega ni dopuščal, morali smo hiteti, da pridemo do drugega dne, do nedelje v Lurd. — Nekako devet je že bila ura zvečer, ko smo se pripeljali v Marseilles. Samo eno uro časa smo imeli še do prihoda drugega vlaka. Med tem časom smo si privoščili na postaji obed ter se kratkočasili nekoliko tudi s tem, da smo ogledovali potnike, ki so stopali mimo. — Vstopili smo v vlak, ki je vozil proti Lurdu. To pot vlak ni bil tako napolnjen, vendar, ker se je med potjo parkrat ustavil, se je nabralo precej potnikov, ki so bili prav tako kot mi, namenjeni v Lurd, katerega smo zagledali naslednje jutro.

Odkar se vem spominjati, se bile moje želje, videti Lurd, ta čudežni kraj. Že kot mala šolarica, ko sem pohajala k šmarnicam, se spominjam kako smo poslušali čudovite zgodbe raz prižnico, katere so nam naši gg. duhovniki prebirali ob majniških pobožnostih z vse pobožnostjo. Že takrat sem si v domišljiji predstavljala sliko o Lurdu, ki pa seveda ni bila popolna in sem, seveda, srčno želela videti ta kraj čudes. No in sedaj se mi je ta vroča želja izpolnila, da sem bila v resnici tukaj in da sem v resnici gledala vse to, o čemer sem poprej mislila le v domišljiji. Vse se mi je sedaj zdelo kot veliki dar z neba. — V Lurd smo prišli zjutraj ob 9 uri. Pred nami se je razprostiralo malo lično mestce s skromno postajo, vendar z mnogimi tiri, kar priča, da prihaja sem mnogo vlakov. Takoj nas obsujejo številni hotelski uslužbenci z vozovi na konjsko uprego, pa tudi z malimi avtomobili. Ker smo imeli že poprej določen Di Lyon hotel, je bila sedaj lahka odločitev. V hotelu sem pričakovala najfinejšo opremo, toda bila sem razočarana. Četudi vse snažno, se mi ljudje niso prav dopadli, kajti niso znali drugega kot "vie, vie" francosko, nemško zelo slabo, angleško pa skoraj nič. Premišljevala sem, kako se bomo vendar zmenili, vendar so že vedeli da smo tuji in da rabimo sobe. V prvem nadstropju smo imeli ob desetih zajutrek. Cene so bile zmjerne, če vpoštevamo da je Lurd pač slavno mesto. Razumeli so nas, ko smo jih vprašali kje je "grotto" in nam pokazali v smer, da je tja samo pet minut in pa da bo sv. maša ob enajsti uri. Nismo čakali zadnje minute, ampak smo se tako odpravili k votlini. Po poti grede sem se ozirala, da bi videla kje kakšno veliko mesto, toda nič takega ni bilo. Po mojem mnenju bi Lurd še vedno ostal skoro pozabljen vas, če bi Previdnost božja ne posegla vmes. Tako je to mesto s prikazom Breda (Dalje na 4. strani)

Slovenske božične razglednice

Si NAROČITE LAHKO OD NAŠE KNJIGARNE:

Navadne dopisnice (karte), ducat.....40c

Tri dopisnice12c

Razglednice (Folders), manjše pisemske oblike, zelo lepe, ducat.....60c

Pol ducata35c

Razglednice (Folders), večje oblike s kuvertami, zelo lepe, ducat.....80c

Pol ducata45c

Naročila sprejemamo dokler zaloga traja.

K naročilom je pridjati potreben znesek v Money Orderu, ali znakmah.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Ukrajina joče

ALEKSIJ
PELIPENKO

Župnik Nikander je šel v sobo, vzel s klečalnika evangelij, si obešil duhovniški križec in šel mirno s komisarjema. Vstopili so v voz, voznik je počil z bičem in odpeljali so se v sosednjo vas Obidne, kjer je bil sedež okrajne uprave. Tam je bil spisan protokol, kjer so "uradno" ugotovili, da župnik Nikander ni plačal državi žitnega davka v višini osem sto pudov, čeprav se je zavedal svoje dolžnosti; v svoji zlobi tega ni hotel storiti. Sklenili so, da ga bodo zadržali toliko časa v zaporu, dokler davek ne bo plačan.

Ko sta se peljala komisarja z župnikom po Volovodivki, ga je videlo nekaj kmetov. Tekli so najprej k cerkvenemu starešini, kmalu je za to zvedela vsa vas. Razburjeni kmetje so šli k vaškemu sovjetu in spraševali, zakaj so očko odpeljali. Predsednik je molčal. Morda sam ni vedel ničesar o tem. Tedaj so ga ozmerjali in mu grozili: "Bomo že poskrbeli, da pride očka nazaj. Pazi se!" Izbrali so šest kmetov in jih poslali k okrajnemu komisarju v Obidne. Komisar jih je mirno poslušal in jim končno dejal, da se jim ni treba vznemirjati, da naj se le mirno odpravijo domov. Župnik bo že zopet prišel na prosto.

S tem odgovorom pa prebivalci Volovodivke niso bili zadovoljni. Brezpogojno so hoteli vedeti, kje imajo župnika skritega. Končno jim je komisar priznal: "Vaš župnik Nikander ni plačal državnega žitnega davka in zato mora ostati toliko časa v zaporu, dokler ga ne bo vsega plačal."

Starosta odposlancev ga je vprašal, kje je župnik zaprt.

"V okrajnem zaporu."

"In bo prost, če bo davek plačan?"

"Tako je."

"In če zanj plača davek vas?"

Komisar se je porogljivo nasmehnil.

"Ali imate v vasi še toliko žita? Zdi se, da so vam premalo vzeli."

Starosta iz Volovodivke je ostal miren in je odvrnil: "Povprašal bom okoli in videl, če nima ta ali oni nekaj za našega očka."

"Dobro," jim je zagotovil komisar. "Če bomo dobili osemsto pudov žita, lahko imate svojega kmečkega popa. Dalj kakor pet dni vas pa ne bom čakal."

Težko je bilo v tako kratkem času zbrati toliko žita, ampak ljudje v Volovodivki so hoteli imeti svojega župnika. Drug je pomagal drugemu, da so končno zbrali vseh osemsto pudov žita in ga odpeljali na kolodvor v Lipovec. Volovodivčani so morali še na kolodvoru čakati nekaj dni, da so žito oddali in da so dobili davčno potrdilo. "Kar pustite ga še nekaj časa v zaporu," so se posmihali uradniki, "saj mu ne bo škodovalo". In namenoma so zavlačevali poslovanje.

Župnik Nikander je bil v okrajnem zaporu v Obidnu. To je bil kletni prostor v okrajni upravi, ki je bil pred revolucijo drvarnica. Klet je bila temna, le skozi malo svetlobe in da so jetniki prišli do svežega zraka so šipo na okencu ubili.

V celici se je stiskalo dvajset ljudi, največ je bilo žena. Mogle niso obdelati polja in plačati naloženega žitnega davka. Med

njimi so bile tudi vdove, katerim so možje padli v vojni. Tudi nekaj starih kmetov, ki so bili tako revni, da niso mogli plačati davka so semkaj zaprli. Dve od žena sta držali v naročju dojenčka, ker nista doma nikogar imeli, ki bi ju varoval.

Ko je župnik Nikander vstopil v zapor, je pozdravil vse navzoče z: "Mir z vami!"

Ko so se odprla vrata, je padel v celico šop svetlobe in ljudje so spoznali novega jetnika. Vrata so zopet zapahnili, ključ je zarožljaj in zopet je bilo temno. Jetniki so bili vajeni teme. Drug za drugim so prihajali k župniku Nikandru in mu poljubljali roko. Stal je v kotu in se naslajal na mrzlo steno. Kot sence so stale žene krog njega. Nikogar ni mogel spoznati.

Po prvem pozdravu je hotel napraviti nekaj stopinj, toda previdno, da ne bi nikomu stopil na nogo. Pri tem pa je stopil na sluzasto plast.

"Kaj pa je to?"

"Lupine od zrnja sončnih rož," mu je odvrnila ena izmed žena. "Prinesli smo si jih s seboj, sedaj nam jih prinašajo naši prijatelji, da imamo vsaj to uborno jed. Tla v kleti so betonska in vedno mokra."

"Toda zakaj vsi stojite," je vprašal župnik. "Sedaj, ko so se moje oči navadile na temo, vas spoznam. To vas je dosti iz moje vasi. Zakaj vendar še stojite?"

"Čakamo očka, da boste sedli!"

Župnik Nikander je hotel sedeti, ko pa se je dotaknil tal je začutil, da so vlažna. Iskal je suhega prostora, a ga ni našel. Tedaj se je domislil, da kleti niso nikdar snažili.

"Tu je preumazano za vas, očka," je dejal eden izmed kmetov, ko je zapazil, da išče župnik suhega prostora. "Oprostite, očka, da moramo vsi svojo potrebo opravljati tukaj, kajti ne puste nas ven. Komisarja vidimo le takrat, če pripelje novega jetnika, ali če koga izpusti. Treba se bo na to navaditi očka in se na nas nič ozirati. Ni prav, da je tu tako umazano, da se boste mogli usesti bom že jaz poskrbel. Slekli se svoj plašč iz ovčjega krzna in ga je razprostrl pred župnikovimi nogami.

"Sedite prosim, očka, vi ne morete ves čas stati. Saj ne vemo koliko časa boste tukaj ostali."

"Prav lepo se vam zahvalim," je odvrnil župnik Nikander, ganjen zaradi pozornosti neznanega moža. "Kaj boste pa sami oblekli? Preko noči je tukaj gotovo hladno. Škoda, da nisem vedel, kam me bodo peljali, da bi vzel s seboj kaj tople obleke."

"Tu je še preveč toplo," mu je nekaj ljudi odgovorilo. "Nas je tu mnogo in kurimo boljše kakor peč."

Slab zrak je dušil župnika Nikandra. Bil je v zaporu le nekaj ur, že se ga je polotil hud glavobol. Zvečer je napel vse sile in je naglas molil večerno molitev. Vsi so vstali in molili z njim tako prisrčno, kakor morda še nikdar v življenju. Mala klet jim je bila kapela, ko so pa imeli duhovnika pri sebi.

(Dalje prih.)

Oglasi v Amerikanskem
Slovenecu imajo vedno uspeh.

S.P.D. sv. Mohorja

Jstanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.

SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS.

Odbor za leto 1939:

Predsednik: Jos. Zicherl, 2001 W. 19th Street
Podpredsednik: John Makar, 1925 W. 22nd Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 2313 So. Winchester Ave.
Zapisnikar: Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Avenue
Duhovni vodja: Rev. Alexander Urankar, OFM.
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Theresa Chernich, 2024 W. Coulter St. — Frank Dolenc, 2015 W. Coulter St.
Porotniki: Peter Coff, 1830 W. Cermak Road. — Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Louis Duller, 2241 So. Wolcott Ave.
Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. Cermak Rd.
Vratar: Charles Medic, 1844 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Družba zbira vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po \$1.00 na mesec mesečnine, in nič v slučaju, ako član umre. To je izvanredna ugodnost za vsakega Slovence v Chicago. Rojaki, pristopajte v to domačo družbo!

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali pa predsednika.

IZ URADA SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA CHICAGO, ILL.

Naša prihodnja redna mesečna seja, obenem tudi letna, se bo vršila v nedeljo dne 3. decembra točno ob dveh popoldan v cerkveni dvorani sv. Štefana. Vsaka seja je važna, posebno važna je pa letna seja. Na dnevni red pride razmotrivanje raznih točk v korist Družbe in članstva, kakor tudi volitev novega odbora. Vabljeni ste, da se vdeležite v velikem številu in s tem pokažete vaše zanimanje za Družbo.

Leto se bliža h koncu. Ko boste čitali te vrstice, pogledajte v vašo plačilno knjižico, in ako ste zaostali z svojim asesmentom, skušajte poravnati vaš dolg, ako je le mogoče. Med sejo se ne bo pobiral denar, zatoorej vas prosim, da pridite plačati vaš asesment, ako je to mogoče, na dom v nedeljo dopoldan. V dvorani bom začel pobirati denar že ob pol eni uri. Ako boste pri tem sodelovali, ne bo nobenemu treba čakati v dolgi vrsti.

Toraj na svidenje na naši seji v nedeljo.

Z sobratiskim pozdravom,

Jos. J. Kobal, tajnik.

NA OBISK V STARO DOMOVINO

(Nadaljevanje s 3. strani.)

madežne mali pastarici zaslovelo po čelem svetu in postalo največja in najslavnejša božja pot na svetu. Kot je videti mesto to pripozna in so postavili takoj ob vhodu v mesto kip sv. Bernardke, katero je Marija izbrala, da je pripravljala temelj tej božji poti. — K maši grede smo se ustavile pri stanih, katerih je tukaj veliko in si nakupili veliko spominov, ker smo bili opozorjeni, da bodo po sv. maši spominke blagoslovili. V edela sem, da spomin iz Lurda bo gotovo najbolj zaželen pri mojih znanih in prijateljih in nisem se motila, le žal, da si jih nisem nabavila več. — Že od daleč nas je pozdravila cerkev, a ko smo prišli v obližje, smo kar obstali ob tej krasni zgradbi. Pred cerkvijo je velik prostor, ob poti so pa ženske prodajale svečke, katere so ljudje kupovali in jih potem v cerkvi darovali, da so gorele v lurski votlini v čast Mariji Brezmadežni takorekoč kar v grnadah. — Končno smo obstali tik ob cerkvi. Na obeh straneh se vzpenjajo široke stopnice, ki vodijo v zgornjo cerkev. Ta velika cerkev je razdeljena v tri nadstropja, da so pravzaprav tri cerkve, ena vrh druge. Mi smo šli najprej v spodnjo, kjer se je ravno darovala sv. maša. nato v drugo, ki je bila tudi ta precej napolnjena, smo šli še v tretjo in tu obstali, ker smo hoteli biti pri sv. maši, ki je bila zelo slovesna. Tudi tu se je kar tlačilo ljudstva raznih narodov. Mnogi izmed njih so prav pobožno molili, zopet drugi so se radovedno okoli ozirali. Bili so tu tudi razni bolniki, nekateri na vozičkih. Ko smo tukaj klečali pred božjim oltarjem se slavne božje poti sem se spomnila vseh mojih prijateljic, znank in vseh mojih sorodnikov v Ameriki in domovini, od katerim smo se nedavno ločili, spomnila sem se tudi na one,

ki bi bili z menoj danes tudi srečni, če bi mogli biti tukaj ter želela, da bi tudi njim bilo enkrat mogoče biti na tem svetem kraju. — Po kratki pridigi je bil blagoslov in po končani sv. maši se je ljudstvo razkropilo, mi smo šli pa okoli oltarja in si ogledali razne zanimivosti in svete podobe. Nazaj grede smo si ogledali v bližini cerkve muzej, nato pa v hotel na obed. Morali smo hiteti, kajti želeli smo obiskati tudi tisti slavni križev pot, v katerem so kipi v pravi človeški velikosti. Postajo za postajo smo občudovali in dozdaval se nam je, da niso to kipi, ampak da je pred nami pravi križev pot našega Odršenika, tako živo je vse tukaj. — Zopet so ljudje prihajali v gručah, to pot pod cerkvijo in dalje k votlini, kjer se v resnici dogajajo čudeži. Tu ob vodi stoji mali skalnat hrib, v katerem je votlina in v njej kip lurske Gospe, pod njo oltar, po katerega kamnu počasi teče mrzla voda. Medtem ko smo že oddali naše sveče, smo se vstavili v vrsti in poljubljali čudodelno vodo, ki je počasi drsela preko skale doli od Brezmadežne. Tukaj so bile litanijske in blagoslov. Ko je bilo to končano, so prišli na vrsto bolniki; bilo je tudi nekaj otrok, katere je duhovnik krstil. Nato je bila zopet procesija s svečami, v kateri so bili celo razni škofje in tudi en kardinal, ki je nosil Najsvetejšo. Med prepevanjem pobožnih pesmi se je vila procesija daleč okoli hriba. Po končanem blagoslovu pred cerkvijo, so se ljudje strnili okoli visokih cerkvenih dostojanstvenikov in jim poljubovali prstane. Tu je bilo zopet nekaj za filmanje, kajti to je bilo pač najbolj jasno potrdilo, da smo bili v Lurdu. Darovali smo za več sv. maš, katere se naj opravijo na tem svetem kraju. — Opazili smo ljudi, tam zopet bolnike, ki iščejo zatopljen v vroče molitve, zdravja pri Mariji. — Tako okoli grede nas je pot zane-

Pisano polje

J. M. Trunk

Puščave in pustinje imajo svoje "otoke." Pravi jo jim oaze. Po pesku in suši je tam voda, senca, oddih.

Komunizem, fašizem, nazizem, demokratizem, boljševizem, ateizem, absolutizem, aristokratizem, torizem, materializem, tudi barbičizem. Sapa napeta. Ali ni to sam pesek. Pesek danes, pesek jutri. In zdaj se temu večnemu pesku pridruži še nov pesek — trunkizem. Menda mi je pesek zasel v oči, da prav ne vidim, ampak vsaj jaz vidim tiskano: trunkizem je trunkizem. Morda je hotel reči Frank Gabr iz "Cream Citya" — toraj Rume-

nega mesta? ali Milwaukeea: trunkizem je bunkizem. Imeli bi še en — izem. Ampak greben mi raste, ako je tako, kakor je tiskano, toraj trunkizem celo v kvadratu. To niso mačje solze. Politicizem, germanizem, nacionalizem, slavizem, balkanizem, romanizem, panslavizem... "v zbor učenih stopi glava," bi človek rekel s Koseskim, v zbor teh... stopi — Trunk, pomislite saj brez Trunka ni trunkizma, in Trunk je nekaj postal, ko je bil do sedmih križev le gola ničla. Sakralnuta — Mr. Gabr je postavil gorskega fajmoštra, to ničlo, celo na svetilnik. "Ne sina, ne hčere za mene ne bo," je rekel V. Vodnik, upam, da pri meni tudi, in ko bodo črvi opravili svoj posel, lahko kdo še malo zgodovine piše o slovenski Ameriki, in tam lahko naleti še na — Trunka, ker trunkizem je tu, je dejstvo, fakt, in še Trunk postane fakt, morda faktizem, in prša se mi širijo, da iz gola ničle postane vsaj neka ničla. Pri vsem brezupu je nekaj upa. Ko sem bil mlad, in sem hotel nekaj postati, so rekli: ti si ničla, ker si mlad, zdaj sem star, pa pravijo, gola ničla, ker je tako salamensko star in že zato nujen. Brezupno toraj. Up pa je pri — trunkizmu.

Franku Gabru so zašli nemški škofje v želodec, in še sv. Mihael... in ker sem jaz eno črhnil, sem še jaz zašel v tisto shrambo za kapune in klobase in polento, in trunkizem je bil sfiksán, in Trunk je

slava zopet k votlini, kjer je številno dokazov ozgravljenja. Bergla za berglo visi tu in koliko drugih raznovrstnih predmetov, katere so tukaj pustili v pričevanje razni bolniki, ko so ozdraveli. Povedano nam je tudi bilo, da se je ta božja pot začela leta 1858, veličastna cerkev je pa bila postavljena leta 1889. — Drugo jutro smo odhajali iz Lurda in zopet videli vse polno vagonov, v katerih so prispeli številni romarji, med njimi tudi naša sopotnica Mrs. Mary Fritzel iz Pueblo, Colo., ki je tudi hotela videti Lurd, kraj čudežev. Sicer smo se z Mrs. Fritzel že v Ljubljani dogovorile, da pojedino skupaj v Lurd, toda na potovanju skozi Italijo so se nam načrti nekoliko zmedli in tako smo bilj mi en dan poprej tam. V hotelu je izvedela, da smo mi že odšli. Vendar je tudi ona videla prav tako vse slovesnosti, kot mi, in sicer naslednji dan, nakar je hitela z nami v Pariz, kjer smo se sestali.

Iz Lurda smo se poslovili polni hvaležnosti do Boga, da nam je dal doživeti ta srečni dan in da smo mogli porovati v Lurd. Te krasne božje poti ne bom nikoli pozabila, zlasti se je pa bom živo predstavljala pred oči v mesecu majniku, ko bom pri šmaricah zopet poslušala o lurskih čudežih. — Prihodnjič pa opišem obisk v Versailles, Pariz in pa pot domov v Ameriko.

postal malo več ko ničla. Zdaj bo pa menda dosti. Ko bi jaz še eno rekel v obrambo, se nemški škofje ne bodo "spreobrili" pri pastirskih pismih, lahko bi se pa res Mr. Gabr zadušil, in dalje še lahko bi še kaka Gabr-ova padla na "sv. ta ali ta" ali na "višjo pomoč" in sam sv. Mihael lahko nabrusil meč in mahnil Mr. Gabru pol jezika preč, in pri tem bi bilo trunkizma, konec, in konec tudi slave, da je Trunk le nekaj postal. Trunkizem je bunkizem. Hladna oaza.

Bombni napad v Muenchenu

je do danes brez pojasnila. Dolžije Angleže. Vrlo spretni kerlci bi morali biti, da bi bili oplatili orlovске oči nemške tajne policije, in poleg tega bi bili Angleži tudi precej omejeni, ker bi bili dosegli prav nasprotno, ogorčili še bolj že zdaj do skrajnosti ogorčene privržence Hitlera.

Ugibanja so se pa pojavila. Kdo je uprizoril in čemu je bilo uprizorjeno? Pravi jo, da je razdor med vojaškimi voditelji. Pri tem jih potrjuje tudi dejstvo, da je na zapadu — mir. Bo težko kaj na tem. Brezdomno je nemška vojna mašina silovita, in pri priznanju nemški disciplini je kak razdor skoroda nemogoč. Niso vsi Nemci istih glav, ampak pri stremljenju, da Nemci zmaga vsepovsod, bodo Nemci imeli le eno glavo.

Sprli so se

V Dolgi vasi pri Kočevju so se v neki gostilni sprli gostje. Iz spora je kmalu nastal pretep, med katerim je eden izmed razgrajev s stolom udaril delavca Edvarda Šusteršiča in ga tako poškodoval, da je moral poiskati pomoči v bolnici.

Družinsko Pratiko

za prestopno leto 1940,
smo pravkar prejeli.

Letošnja Pratika ima 16 strani krasnih slik o krasno uspelem kongresu Kristusa Kralja. — Vrlo znamenit je članek v Pratici: "Glejmo jasno!" — Splah v Pratici je vse zelo zanimivo. Naročite si jo takoj, dokler je na roki.

Stane s poštnino
25 CENTOV

Naročila sprejema:

Knjigarna
AMER. SLOVENEK,
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

VELIKA Blasnikova Pratika

za 1940 je ravno dospela

Vsebuje celo vrsto krasnih slik. Posebnost v tej letošnji Pratici je zemljevid Evrope, ki pokaže s statistiko koliko prebivalcev so imele države pred vojno. Posebna tabela kaže, kako so porastli Slovani v prebivalstvu. — Navdse so zanimive letošnje uganke. Takih še niste slišali.

Stane s poštnino
25 CENTOV

Naroča se pri:

Knjigarna
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za
društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!